
Taktyka medycznych działań ratowniczych w zdarzeniach na drogach

Lek. Ignacy Baumberg

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA TAKTYCZNE

- 1/. PRZYBYCIE, ROZPOZNANIE, EW. UZNANIE
ZDARZENIA ZA MASOWE**
- 2/. ZABEZPIECZENIE MIEJSCA ZDARZENIA**
- 3/. DOTARCIE DO POSZKODOWANYCH**
- 4/. UDZIELENIE KWALIFIKOWANEJ PIERWSZEJ
POMOCY (EWAKUACJA)**
- 5/. WYKONANIE DOSTĘPU DO POSZKODOWANYCH I
PRZYGOTOWANIE DO EWAKUACJI**

PRZYBYCIE

1/. PRZYBYCIE – ZASADNICZY ELEMENT I WARUNEK DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH

- **LEPIEJ, ŻEBY KTOKOLWIEK PRZYBYŁ WCZEŚNIEJ, NIŻ SPECJALISTA PÓŹNIEJ.**
- **PLAN RATOWNICZY POWINIEN ZAWIERAĆ PROCEDURY OPARTE NA ANALIZIE ZABEZPIECZENIA OPERACYJNEGO – GŁÓWNYM CZYNNIKIEM JEST CZAS DOTARCIA – „JEŻELI OCHOTNICY MOGĄ PRZYBYĆ WCZEŚNIEJ – ZADYSPONUJ ICH !!!!” (????)**
- **WARUNKIEM FUNKCJONOWANIA DANEGO PODMIOTU W SYSTEMIE NA POZIOMIE PIERWSZEJ POMOCY MEDYCZNEJ JEST ODPOWIEDNI POZIOM WYSZKOLENIA I WYPOSAŻENIA – PSP R-1**

PRZYBYCIE

1/. PRZYBYCIE – REAL ...

Prawdopodobna data i godzina powstania zdarzenia:

- 29 grudnia 2015 r. godz. 09:32

- powiadomienie CPR – godz. 09:33

- zgłoszenie do SK KP PSP miało miejsce 29 grudnia 2015 r., godz. 09:40:43 sek.

(przyjęcie formatki z CPR)...

ROZPOZNANIE

2/. ROZPOZNANIE

- **Ma zasadnicze znaczenie dla planowania taktycznego**
- **Powinno być szybkie i dokładne (to jest niemożliwe – konieczność kompromisu)**
- **Powinno być przekazane i nagrane (konieczność werbalizacji pomaga w myśleniu o zdarzeniu, ratownicy znają aktualną wersję oficjalną, dyspozytor może przygotować stanowisko kierowania i inne podmioty do dalszych zadań)**
- **Ma zasadnicze znaczenia dla analizy ryzyka – czasami analiza ryzyka zmusza do zaniechania działań ratowniczych – przydatny jest oficjalny komunikat w tym zakresie**
- **O ile nie ma potrzeby porady specjalisty nie melduj o planach, ale o sytuacji (zakłada się, że znasz się na swojej pracy...)**
- **Sytuacja ratownicza często się zmienia - to nie twoja wina. Nie wstydź się zmienić opinii, o znaczących zmianach melduj natychmiast.**
- **Nie możesz kontrolować całego obszaru dużego zdarzenia – wyznacz odcinki bojowe i osoby odpowiedzialne za rozpoznanie**

ZDARZENIE MASOWE

**Przynajmniej jeden poszkodowany wymagający
natychmiastowych działań ratowniczych**

(GRUPA CZERWONA),

dysproporcja pomiędzy zapotrzebowaniem, a możliwościami

**“ W ZDARZENIU MASOWYM OSOBY BEZ ODDECHU POMIMO
UDROŻNIENIA DRÓG ODDECHOWYCH SĄ PRZEZ LEKARZY UZNANE
ZA ZMARŁE, A RATOWNICY NIE ROZPOCZYNAJĄ U NICH
CZYNNOŚCI RESUSCYTACYJNYCH ”**

ZABEZPIECZENIE MIEJSCA ZDARZENIA

- **Długa historia... – wypadek drogowy jest z natury niebezpieczny , ale:**
- **„ Martwy ratownik to nie ratownik”**
- **„ Im bardziej bezpieczne działania, tym bardziej efektywne”**
- **„ Odstępując od zasad.... Ratownicy działają w dużym stresie i są mniej efektywni**
- **„ Odstąpienie od zasad... powinno być zawsze zgłoszone - nie można oczekiwać 100% efektywności...”**
- **„ Strażacy są gotowi poświęcać życie, ale to nie znaczy, że mają oddać obie nerki do przeszczepu...”**
- **KDR powinien stale analizować bilans ryzyka i efektów, zwłaszcza w sytuacja wymagających działań natychmiastowych ....**
- **Powyżej pewnego poziomu „racjonalnego ryzyka” działają tylko ochotnicy, niewiele dalej – NIKT !!**
(na mocy decyzji KDR...)
- **Odpowiedzialność za bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia spada na KDR – każdy podmiot ma inne możliwości i inny „próg ryzyka”**
- **W niektórych sytuacjach potrzebne są rady ekspertów – np. pirotechników, mikrobiologów, lekarzy...**

ZABEZPIECZENIE MIEJSCA ZDARZENIA

W zdarzeniach na drogach oznacza to np.:

- **Gaszenie pożarów**
- **Zabezpieczenie przez wybuchem**
- **Oświetlenie miejsca zdarzenia**
- **Stabilizacje pojazdów**
- **Zatrzymanie wycieków szkodliwych cieczy**
- **Stosowanie odzieży ochronnej**
- **Stosowanie różnych rękawiczek ochronnych**
- **Ochronę poszkodowanego w czasie przemieszczania**
- **Wyznaczenie strefy zagrożenia**
- **Wyznaczenie miejsc postoju karetek i pojazdów policji**
- **Kontrolę tłumu**

DOTARCIE DO POSZKODOWANEGO

jest niezbędnym warunkiem udzielenia pomocy

- powinno być wykonane tak szybko, jak jest to możliwe- czasami możemy uratować życie
- w zdarzeniach na drogach zazwyczaj głowa żyjącego poszkodowanego jest dostępna –to dobrze, bo można często bardzo pomóc
- aby niezwłocznie dotrzeć do poszkodowanego czasami trzeba odstąpić od zasad powszechnie uznanych za bezpieczne – jest to typowy dylemat pomiędzy bezpieczeństwem i skutecznością...
- z powodu natury zdarzeń na drogach czas przybycia na miejsce zdarzenia i dotarcia do poszkodowanego mogą się znacznie różnić. właściwe wykszolenie i wyposażenie ratowników mogą tę różnicę znacznie zmniejszyć

WYKONANIE DOSTĘPU

“DOTARCIE DO POSZKODOWANEGO NIE ZAWSZE OZNACZA, ŻE MAMY DO NIEGO DOSTĘP !!!

- WYKONANIE DOSTĘPU DO POSZKODOWANEGO OZNACZA STWORZENIE MOŻLIWOŚCI :
- 1/. ZBADANIA POSZKODOWANEGO
- 2/. PRZEMIESZCZENIA CIAŁA POSZKODOWANEGO,
(CZYLI EWAKUACJI LUB, NA MOCY DECYZJI LEKARZA, JEGO WYDOBYCIA...)

WYKONANIE DOSTĘPU

- WYKONANIE DOSTĘPU CZASAMI JEST TRUDNE
- WYKONANIE DOSTĘPU CZĘSTO WYMAGA UŻYCIA SPECJALNYCH NARZĘDZI
- WYKONANIE DOSTĘPU NIE MOŻE POWODOWAĆ DODATKOWYCH OBRAŻEN U POSZKODOWANYCH – OZNACZA TO KONIECZNOŚĆ EFEKTYWNEGO SZKOLENIA
- WYKONANIE DOSTĘPU NIE POWINNO UTRUDNIAĆ WDROŻONYCH UPRIEDNIO PROCEDUR MEDYCZNYCH
- WYKONANIE DOSTĘPU CZASAMI WIĄŻE SIĘ Z KONIECZNOŚCIĄ WYKONANIA AMPUTACJI W WARUNKACH POLOWYCH
- WYKONANIE DOSTĘPU WYMAGA CZASU – CZĘŚĆ POSZKODOWANYCH UMIERA W CZASIE WYKONYWANIA DOSTĘPU DO NICH...
- WYKONANIE DOSTĘPU CZASAMI JEST WARUNKIEM DOTARCIA DO POSZKODOWANEGO
- **WYKONANIE DOSTĘPU NIE MOŻE BYĆ OPÓŹNIONE – DO ZDARZEŃ NA DROGACH ZESPOŁY RATOWNICTWA MEDYCZNEGO I PODMIOTY KSRG POWINNY BYĆ DYSPONOWANE JEDNOCZEŚNIE!!**

SZCZEGÓLNE PROBLEMY

1/. w zdarzeniach na drogach, jak i w innych sytuacjach ratowniczych, ratownicy mogą odstąpić od resuscytacji w następujących okolicznościach:

A/. POSZKODOWANY PRZEBYWAŁ POD POWIERZCHNIĄ WODY POWYŻEJ 120 MINUT

B/. ZDARZENIE ZOSTAŁO UZNANE ZA MASOWE

C/. NIE MA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH PROWADZENIA RESUSCYTACJI, NP:

- brak dostępu do dróg oddechowych poszkodowanego
- brak dostępu do klatki piersiowej poszkodowanego
znaczną deformacją ciała poszkodowanego z powodu zadziaływania czynników mechanicznych, ciepła lub agresywnych substancji chemicznych
- zwiększenie napięcia mięśni z wyłączeniem stanów po porażeniu prądem elektrycznym
- brak możliwości zastosowania maski oddechowej przy niemożliwej do opanowania reakcji emocjonalnej ratownika

2/. ciała martwych poszkodowanych nie utrudniające działań ratowniczych powinny pozostać na miejscach dla celów dochodzeniowych. w przypadku utrudniania działań ratowniczych zwłoki powinny być przemieszczone do wyznaczonego przez kdr miejsca składowania zwłok z szacunkiem należnym majestatowi śmierci...